

DETALJPLAN KAPPRUET

KONSEKVENSBESKRIVNING FÖR RENNÄRINGEN

Detaljplan för del av MESSLINGEN 3:134, KAPPRUET
MESSLINGEN
HÄRJEDALENS KOMMUN JÄMTLANDS LÄN

Planer och bestämmelser

Föreslagna detaljplanen för Messlingen 3:134, Kappruet, är belägen inom område för Messlingen där KF antagit en fördjupad översiktssplan (FÖP) från 1960-talet. Planen saknar idag aktualitet.

Kommunen har under 2015 påbörjat översyn av den kommunomfattande ÖP 2004 samt en ny FÖP för Messlingen med omnejd.

Området ligger inom "fjällvärlden" enligt MB 4 kap 2§.

Planområdet ligger inom riksintresse för det rörliga friluftslivet och turismen.

Den i detaljplanen föreslagna markanvändningen bedöms stämma väl överens med riksintresset för turism och friluftsliv.

- område där turismens och friluftslivets intressen särskilt skall beaktas MB 4:2
- område av betydelse för friluftslivet MB 3:6 eller i nära anslutning till riksintresseområde enligt MB.

Planområdet har betydelse för rennäringen enl MB 3:5 1:a st, dock inte av riksintresse.

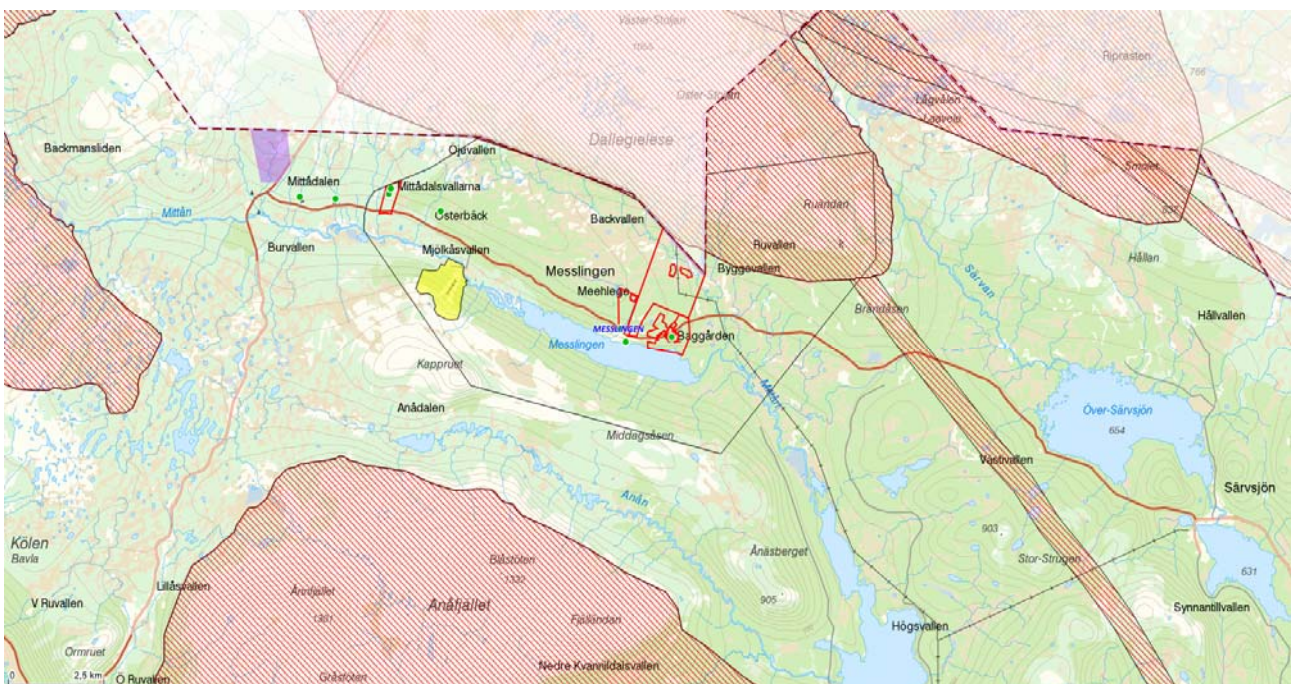
Enligt Mittådalens samebys markanvändningsredovisning nyttjas området Anåfjället/Lillfjället, ca 4 km söder om planområdet, under hösten och våren av Mittådalens sameby. I området samlas renarna inför flytt mot vinter- och sommarmarker. Området håller mycket bra bete vilket utgörs av såväl marklav som hänglav. Inom området finns angivet trivselland, brunstland och uppsamlingsområde.

För att renskötseln ska kunna bedrivas behövs betesområden som möter upp mot de varierande förutsättningarna. Betesområden används vid olika årtider och under olika förutsättningar. För att möjliggöra ett årtidscykliskt användande av betes-områden krävs strategiska platser vilka till exempel utgörs av flyttleder, rastbeten och uppsamlingsområden. Tillsammans skapar dessa strategiska platser ett så kallat funktionellt samband. Det vill säga de skapar förutsättningar för att kunna bedriva renskötsel i en sammanhållen årscykel. Planförslaget berör inga av dessa utpekade riksintresseanspråk, utan är belägen ca 4 km från riksintresseanspråk område Anåfjället.

I föreliggande förslag till FÖP:en för Messlingen finns endast ett av de tidigare föreslagna B-områden kvar, område BG 7, belägen öster om stigen mot Öjevallen, omfattande ca 25 ha. Området beräknas rymma 40 – 50 hus motsvarande ca 300 bäddar. Ett nytt område, BG 6 Gammelvallen, är utlagt som är beläget söder om område BG 7 och väg 537.

Området omfattar ca 50 ha och beräknas rymma ca 80 hus, motsvarande 500 bäddar. För båda dessa områden BG6 och BG7, gäller byggnader med 1 – 2 våningar med krav på detaljplan, totalt 120 – 130 hus, dvs ca 40 % lägre bebyggelsegrad längs väg 537 än den gamla områdesplanen från 1960-talet tillåter.

Kommunen har i arbetet med FÖP:en bedömt att Kappruet-planen är en lämpligare lokalisering med mer koncentrerad bebyggelse än de tidigare utlagda B-områdena i den gamla områdesplanen 1979 som medgav mer spridd bebyggelse utmed väg 537. Detta möjliggör högt nyttjande av turistbäddar genom att skapa förutsättningar för fritidsboende som möjliggör hög nyttjandegrad nära liftar och andra strategiska platser genom s.k. varma bäddar framför exploatering av enskild fritidsbebyggelse i dessa lägen.

 rennäringens riksintresseanspråk planområdet

Kommunen konstaterar att planförslaget till ny FÖP kan innebära att fler människor kan komma att vistas inom planområdet sommar som vinter. Sommarturismen har under de tre senaste åren ökat mellan 10-20 % varje år, enligt siffror från Destination Funäsfjällen. Från Destinationen fastslås också att det är sommarturismen som har den största potentialen att växa. I och med detta blir det av yttersta vikt att arbeta med dialog mellan samebyarna, turismnäringsen och kommunen. Möjliga åtgärder för att förhindra en negativ påverkan på rennäringen kan vara indragningar och omdragning av leder eller tillfällig stängning av leder och områden. Kommunen har sedan tidigare, som rutin att alltid samråda med berörda samebyar i samband med upprättande av planer, i samband med bygglov och tillstånds-prövningar.

Planförslaget FÖP berör, till en del, riksintresseanspråk för rennäringen, beslutade av Sametinget juni 2016. Ingen av områdena som utgör riksintresseanspråk för rennäringen har dock föreslagits för exploatering, utan bibehålls och skyddas i planen som kalfjäll, passage för skid-, skoter- och vandringsleder eller kulturskydds-område. Kommunen utgår

ifrån att samebyarna, på möten och under planprocessen, med sina praktiska kunskaper och erfarenheter av renskötseln själva har kunnat vara med i bedömningar av kvaliteten och betydelsen av renarnas betesområden.

Kommunens anser att det är viktigt att näringarna som verkar idag fortsättningsvis värnas och att de befintliga företagens utvecklingsmöjligheter tillvaratas. Kommunen menar även att det finns förutsättningar för att näringarna ska kunna samverka och samexistera inom kommunen.

Med hänsyn till rennäringen har kommunens varit väldigt försiktig med att lägga ut områden för exploatering i direkt anslutning eller närhet till mark som är av intresse för rennäringen.

Målet med den FÖP:en är att skapa förutsättningar för fritidsboende i sådana former som möjliggör hög nyttjandegrad nära liftarna och andra strategiska lägen, d.v.s. kommersiella bäddar framför exploatering av enskilda fritidshus. Stor andel uthyrningslägenheter ger förutsättning för bättre service och färre biltransporter samtidigt som bättre beläggning skapar fler arbetstillfällen.

Planförslaget Kappruet innebär en ökning av antalet besökare i området, och därmed också mer människor ute på fjället. Det är därför viktigt att det finns kanaler och stråk för att säkerställa och kunna styra var spår och leder ut på fjället ska lokaliseras. Det är viktigt att fjällområdena bibehålls och att exploateringen inom hela planområdet sker på ett ansvarfullt sätt i samarbete med samebyarna och Destinationen så att bra passager för turister kan åstadkommas samt för att undvika intressekonflikter.

Betesområden används vid olika årstider och under olika förutsättningar. För att möjliggöra ett årstidscykliskt användande av betesområden krävs strategiska platser vilka till exempel utgörs av flyttleder, rastbeten och uppsamlingsområden. De strategiska platserna ligger till grund för de utpekade riksintresseanspråken. Planförslaget berör inte något riksintresseområde för rennäringen och det råder heller ingen renbetesrätt på fastigheten Messlingen 3:134, då något avtal för renbete inte föreligger.

Enligt Mittådalens samebys markanvändningsredovisning nyttjas området Anåfjället/Lillfjället, ca 4 km söder om planområdet, under hösten och våren av Mittådalens sameby. I området samlas renarna inför flytt mot vinter- och sommarmarker. Vilket innebär att renarna befinner sig i området under tid när det är lågsäsong för turismen i området.

Kommunens ställningstagande och beaktande av rennäringens riksintresseanspråk som helhet kommer att klargöras i kommunens pågående arbete med att ta fram en ny kommun övergripande ÖP. Ny ÖP planeras att antas under hösten 2018.

Sammanfattning:

Kommunen anser att så långt som möjligt tagit hänsyn till rennäringen tas genom att;

- aktivt samråder med de samebyar som verkar inom kommunen
- inbjuder samebyarna till olika former av möten
- undviker områden som omfattas av rennäringens riksintresseanspråk och skyddar dessa områden genom att lägga ut dem som kalfjäll, passage för skid-, skoter- och vandringsleder eller kulturskyddsområde.

- koncentrerar ny bebyggelse i strategiska lägen i anslutning till redan befintlig bebyggelse eller förtätar befintligt bebyggda områden så att områden med stora natur- och kulturvärden kan behållas utan alltför stor negativ påverkan.
- Diskutera stängning/omdragning av leder i området inför varje säsong och under perioder när renarna nyttjar området efter samråd med samebyn, Destination Funäsdalen och Nordic Skicenter

Kommunen har i sin avvägning av riksintresseanspråken enligt MB 3 kap 5 för rennäringen bedömt att, hänsyn tas och att konsekvenserna av föreslagna exploateringar inom föreliggande FÖP inte medför avsevärd olägenhet för rennäringen. Kommunen har i FÖP:en undvikit områden som omfattas av rennäringens riksintresseanspråk och därmed skyddar dessa områden mot åtgärder som påtagligt kan försvåra rennäringens bedrivande.

Kommunen menar även att Akwé: Kons riktlinjer har tillämpats genom att samebyarna har kunnat lämna synpunkter i samråds- och granskningsskedet i planprocessen, undvikit att lägga ut exploateringsområden i områden som är viktiga för rennäringen samt att samebyarna har getts möjlighet till att delta på informations- och arbetsgruppsmöten.

Mittådalens sameby har varit representerade och ingår i båda arbetsgrupperna för Bruksvallarna-Ramundberget respektive Mittådalen-Messlingen och har deltagit på samtliga informations och arbetsgruppsmöten som kommunen har bjudit in till.

På agendan på respektive möte har följande frågor diskuterats;

Syftet med planen - Vad vill vi uppnå? Varför och Hur? Avgränsning av planområde, Viktiga och värdefulla "pärlor" (platser, leder, byggnader mm.) som ska stärkas och bevaras, Rörelsemönster i byarna- Hur tar man sig ut på fjället? Hur rör man sig mellan olika platser i byn? Strategier bevarande - förtätning/nya exploateringsområden. – Hur högt upp på fjället ska bebyggelse tillåtas? Jordbruksmark - Hur ska denna hanteras? Viktiga funktioner som kommunen bör arbeta för att förverkliga samt Inkomna exploateringsönskemål.

Kommunen anser att det är viktigt att näringarna som verkar idag fortsättningsvis värnas och att befintliga företagens utvecklingsmöjligheter tillvaratas. Kommunen vill särskilt poängtera vikten av att skapa förutsättningar för att dessa två näringar ska kunna samverka.

Beskrivning Kappruet

Kappruet-anläggningen ingår som medlem i destinationsbolaget Funäsfjällen. Kappruet är benämningen på en skiddestination för utförsåkning i västra Härjedalen med verksamheter för såväl vinter- som sommarturism. Här bedrivs skidåkning i backar, i preparerade spår samt turåkning på fjället. Mountainbike-cykling och vandringar.

Kappruet kan beskrivas som ett mindre turistområde med;

- Utförsåkningsanläggning.
- Restaurant. Skiduthyrning. Sportaffär.

Enskilda fritidshus, camping, skoteruthyrning, konferens och aktivitetsverksamheter finns i näraliggande Messlingen by

Beräkning av antalet turister i området.

Sammantaget motsvarar antal kommersiella och privata bäddar 2.000 - 2.500 i 500 fritidshus i Messlingen. Utförsäkningsanläggningen attraherar även gäster från andra närliggande områden i västra Härjedalen.

Huvudsäsongen för turismen i området är vintern. Utifrån detta sker marknadssatsningarna och detaljplanen syftar till att generellt ge bättre underlag för turismföretagandet, med flera bäddar i området. Nya liftnära bäddar är mycket angelägna. Och det är under vintern som en ökning av antalet besökare, marknadsmässigt är möjligt.

Dagturismen kan beräknas till ca 100 personer per dag räknat i snitt över säsongen. Kapppruet anläggningen efter utbyggnad av detaljplanen beräknas öka daggästbesökare med ca 50 % motsvarande totalt ca 150 personer.

Nya bäddar i fritidshusen kan beräknas till ca 1 088.

Tillskottet i campinganläggning samt camping-stugor kan beräknas till 210 bäddar. Lägenheter för uthyrning 40 x 4 = 160 bäddar, hotell/pensionat 80 bäddar samt personalboende 6 bäddar. Sammantaget en ökning med ca 1454 bäddar i området.

Västra Härjedalen besöks över året av turister, såväl vinter som sommar. Vintern är huvudsäsongen med en beräknad andel om 80 %. Sommartid är andelen 20 % av över året antal besökare.

Vintertid bedrivs ingen renskötsel i området som påverkas av turismen i Kappruet. All påverkan på rennäringen sker under sommarhalvåret. Renarna vandrar upp till fjällområdet från skogslandet i slutet av april. Ungefär vid samma tid, senast 1 maj, avslutas vintersäsongen för skidåkning, i och med att snön smälter undan. Sommarsäsongen för turismen börjar i juli, för att sträcka sig till och med september månad ut.

Sammantaget kan beräkningen göras under den sommarperiod som påverkar rennäringen, att den föreslagna ändringen av detaljplanen ger en ökning med ca 290 bäddar i området, dvs 20 % av 1 454.

Den föreslagna detaljplaneändringen medför således en ökning av antalet gäster sommartid. Det finns i vår omvärld andra faktorer som påverkar resande och boende, till och från västra Härjedalen, i annan och högre grad. Det är faktorer som vägstandard, trender, bränslekostnader, växelkurser, välståndsutveckling etc. Dessa faktorer har sannolikt större påverkan på antal besökare till fjällen sommartid.

Framtidsfjäll 2000

Under ledning av dåvarande Funäsdalsfjäll AB, nu Destination Funäsfjällen, genomförde turistnäringen i området ett övergripande och omfattande arbete för att planera, tillvarata och resursanpassa Västra Härjedalens geografiska egenskaper och kvaliteter, där utvecklingen av turismen sker på miljöns och naturens villkor.

Arbetet bedrevs under benämningen:

Framtidsfjäll 2000.

Framtidsfjäll 2000 emanerade ur det projektarbete som under slutet av 90-talet, bedrevs

under namnet FjällAgendan. FjällAgendan har behandlat frågan om hållbart nyttjande av naturresurser i fjällen och slutrapporterades i augusti 2000.

Arbetet med Framtidsfjäll 2000 har genomförts med lokala, regionala, centrala samt EU-medel. Framtidsfjäll 2000, har bedrivits i ett stort antal arbetsgrupper. En arbetsgrupp, Styrgruppen i Hållbara sommarfjäll (Framtidsfjäll 2000), har systematiserat alla de olika leder som betjänar turistprodukten. Det gäller sommar- och vinterleder, ridleder, klätterleder och cykelleder. I Styrgruppen medverkade de båda samebyarna i området, där de aktivt deltagit i, och påverkat lokaliseringen av de olika lederna. De leder som felaktigt påverkat renskötsel och naturvårdsintressen, har ändrats och flyttats till bättre anpassade lägen.

Under sommaren motsvaras besökarens friluftsliv av vandring längs leder, golf, temaveckor kring må-bra aktiviteter, ridning i grupp samt även cykling. Därtill kommer fiske i upplåtta vatten inom statens mark samt under september småvilt- och ripjakt. Huvuddelen av friluftslivet fortgår efter utmärkta och ibland spångade leder, som är placerade med hänsyn till rennäringens intressen.

Under åren har stora insatser genom spångning förbättrat tidigare nedslitna myrmarksområden.

De turister som fritt strövar i fjällområdet är begränsat. Enligt en undersökning utförd i södra Jämtlandsfjällen, av E-tour Östersund, håller sig 70 % av fjällvandrarerna efter leden, medan 96% tältar intill leden eller nära fjällstugan/fjällstationen. Andelen som vandrar fritt minskar. Vi ser en tydlig trend att gästerna i allt större grad rör sig mindre sträckor, och nästan uteslutande där man märkt och rekommenderat vandringsleden.

Möjligheten att styra gäster till önskvärda ställen via tydliga markerade leder är grundtanken med de 30 Guldturer samt 10 KulTurer som marknadsförs i området av Destinationsbolaget Funäsfjällen. Alla dessa kanaliserade hel- eller halvdagsvandringar styr vandraren till enkla lättgångna vandringsleder och storslagna utsikter. Därmed sker förslitningarna efter lederna och följaktligen minskat slitage i övriga fjällområdet. Den direkta konsekvensen att störningen på fritt strövande renar utanför ledområdena, minskas.

Framtidsfjäll 2000 med dess fördjupningsprojekt har förändrat och påverkat naturintressena inom området, både vad gäller markslitage och vegetationsförändringar samt påverkan på flora, fauna och natur.

Turistnäringen är inte främmande för att omfatta frågor som formella regleringar via naturreservat eller anmälningsplikt för organiserat friluftsliv. För att därigenom ev. kunna minska störningarna visavi rennäringen.

Sammanfattningsvis medförde Framtidsfjäll-2000 arbetet med sina fördjupningsprojekt att berörda intressen i området tillsammans med Härjedalens kommun och länsstyrelsen, en god överblick om integreringen av markanvändningen och behovet av styrning och kanalisering. Detta befrämjar möjligheten att lösa konflikter mellan olika intressen och aktiviteter, minska markslitaget samt minska turismens påverkan på rennäringen sommartid.

Det samarbete som kännetecknade Framtidsfjäll 2000 kan beskrivas som en hantering med ömsesidiga hänsynstaganden mellan alla intresseorganisationer, baserat på en positiv dialog mellan parterna.

Skoterledsprojekt

Skotertrafiken har utretts inom området och all skotertrafik administreras via eget bolag: Funäsdalsfjällens Skoterled AB. Bolaget ansvarar för skotertrafiken inom skyltade och avgiftsbelagda skoterleder, som ingår i ett regleringsområde omfattande hela Tännäs socken. Inom detta område är all skotertrafik förbjuden, utom i markerade leder. Arbetet kring skoterprojektet har resulterat i ett väl genomarbetat och i naturen rätt placerat skoterledsystem, som eliminerar konflikter mellan intresseorganisationerna i området. I projekteringsarbetet för skoterlederna, har Mittådalen sameby varit representerade.

Västra Härjedalens Bygdesamrådsgrupp

I västra Härjedalen finns en sedan 1991 etablerad samrådsgrupp som omfattar alla intresseorganisationer - Bygdesamrådsgruppen. Där kan de olika partsintressena diskutera konsekvenser av olika framtidsfrågor samt kunna föreslå erforderliga begränsningar eller förändringar. Bygdesamrådsgruppen behandlar fortlöpande, bl a frågan om att minska markslitaget.

Kulturstigar

Jämtlands Läns museum har initierat och förverkligat ett antal kulturstigar i Västra Härjedalen. Dessa är informativt beskrivna och väl skyltade. Genom den attraktionskraft dessa kulturstigar genererar, styrs och kanaliseras besökaren till att minimera markslitaget samt minskar turismens påverkan på rennäringen

Guldturer KulTurer

Som ett led i önskan om kanalisering, minskat slitage och en modernare syn på vandring har turistnäringen under de senaste åren utvecklat 30 Guldturer samt 10 KulTurer i området. Resultatet har varit mycket lyckat. Dels därför att gästerna upplever att vandringen är mer anpassad till nutida behov med korta turer som är väl märkta och beskrivna. Dels därför att vi nu i princip inte har någon störning alls från vandrande gäster på natur eller för rennäring vid sidan av valda turer. Dessa turer vårdas med spångning och andra åtgärder som medför att de inte ska erodera den känsliga fjällnaturen.

Mittådalen sameby

En viktig förutsättning för bevarandet av renskötseln i Mittådalen/Messlingen området, är att renarna under sommaren betar i denna fjällvärld. Detta ingår i ingångna avtal mellan markägare och Samebyn. Den föreslagna ändringen av detaljplanen ger en ökning med ca 290 bäddar i området, dvs 205 av 1 454 under sommarperioden. För att inga störningar skall uppstå, vilka framledes kan komma att försvåra renbete, är det av stor vikt att samtliga, som vistas i området och särskilt med tanke på nya och tillkommande gäster, informeras om detta förhållande. Betesrätten skall respekteras på så sätt att renarna ej ska ofredas. Fastighetsägare inom föreslagen detaljplan, ska tåla intrång från betande renar och kan härigenom skydda sin egendom genom mindre plank eller genom att stänga in sin altan. Betande renar ska fritt kunna röra sig i området. Det åligger fastighetsägare att så skydda sin egendom att samebyn inte ska kunna åtalas för eventuella skador eller annan olägenhet som förorsakas av renar på bete. Dessa omständigheter bör uppmärk-

sammas i samband med tomtförsäljning och ska skrivas in i köpehandlingarna.

Närheten till Mittådalens Samebys betesmarker utgör en intressant och jämfört med många andra områden i landet, särpräglad resurs för turismen i området. Här finns goda förutsättningar att utveckla ett samarbete när det gäller allmän information om renskötseln och den samiska kulturen, praktisk information om hur gästen uppträder på fjället, möjliggöra och underlätta för servering och försäljning av samiska maträtter i restauranter och matvaruaffärer samt att eventuellt bedriva turistverksamhet i samarbete med Samebyn

Sammanfattning

- Den ökning av antalet bäddar som planen föreslår, har sin volympåverkande inverkan året runt men dock mestadels under vårvintern, vår, försommar, sommar, förhöst och höst, under sommaren juni - juli i något lägre grad. Rennäringen bedöms kunna påverkas, särskilt om flytten av renarna sammanfaller under perioden, april-maj. Skidsäsongen slutar i regel i mitten/slutet av april. Detta kräver att samebyn och exploatören har en god dialog om när flytten kommer att pågå och information om att största möjliga hänsyn ska tas till att renarna inte störs.
- Den detaljplan som föreslås innebär en ökning av besökare under sommaren eller den tid då störningar på rennäringen kan uppstå. Denna ökning blir, sammantaget att gästerna rör sig allt mer efter leder och mindre i naturen.

Om antalet vandrare ökar i framtiden kan det finnas skäl att anta att dessa håller sig till lederna i än högre grad. Information om att det befinner sig renar i området och att största möjliga hänsyn ska tas så att renarna inte störs, är viktig. Initiativ till att öka förståelsen för rennäringen samt att bättre skylta och informera om samebyn är;

- Initierat och en pågående dialog om sakernas förhållande sker i samarbeten mellan Destination Funäsfjällen, turistnäringen och Mittådalens sameby
- Den detaljplan som föreslås innebär inte att nya områden kommer att påverkas av friluftaktiviteter, endast medföra en marginell ökning av antalet besökare på redan befintliga leder och inom etablerade aktivitetsområden
- Besökarnas aktiviteter och beteenden har väsentligen förändrats under de senare åren, liksom inställningen till vad som gör destinationen lockande. Vintersäsongen har blivit allt mer betydelsefull och de väsentliga intressena riktar sig idag till utförsåkningsanläggningens attraktivitet och kvaliteter, liksom längdskidåkning i väl kanaliserade och preparerade skidspår.
- Den belastning från turåkare som tidigare funnits inom angränsande fjällområden avsevärt minskats. Förutom att färre åker på tur har också längden på turena minskat. Färdledarturer från fjällhotellen existerar inte idag. Detta innebär också att risken för markslitage ute i fjällområdet minskar trots ökat besökarantal till Destinationen som helhet. Fler besökare följer leder än tidigare
- Framtidsfjäll 2000 – arbetet har inneburit bättre kanalisering och styrning av besökare i området, till gagn för miljön.

- Framtidsfjäll 2000 - arbetet har gett minskade störningar samt andra positiva effekter för rennäring, flora, fauna och natur, som sammantaget överstiger den marginella turisttillströmningen sommartid, som planförslaget innebär.
- Kommunen, Destination Funäsfjällen samt turistnäringen är beredda att tillsammans med Mittådalens sameby ytterligare förbättra informationen om hänsyn till rennäringen, ytterligare förbättra kanalisering och styrning hur gästen rör sig på fjället, dra om leder och stänga leder under perioder när renarna håller sig i området samt fortsätta det arbete som initierats genom Framtidsfjäll 2000.

Exploatören, markägare, har inkommit med önskemål att få exploatera sin fastighet. Syftet med planen är bl.a. att få fler bosatta i områdena, möjliggöra olika typer av boendealternativ, skapa mötesplatser och förbättrad service, koncentrera bebyggelse i strategiska lägen, säkerställa utrymme för stigar, leder och tillgänglighet till naturen samt gång- och cykelvägar.

Kommunen har i arbetet med FÖP:en bedömt att Kappruet-planen är en lämpligare lokalisering med mer koncentrerad bebyggelse än de tidigare utlagda B-områdena i den gamla områdesplanen 1979 som medgav mer spridd bebyggelse utmed väg 537. Detta möjliggör högt nyttjande av turistbäddar genom att skapa förutsättningar för fritidsboende som möjliggör hög nyttjandegrad nära liftar och andra strategiska platser genom s.k. varma bäddar framför exploatering av enskild fritidsbebyggelse i dessa lägen,

Sammanfattningsvis medför detaljplaneförslaget, under förutsättning att kanaliseringen förbättras och dialogen utvecklas mellan Destinationen, exploatören och samebyn, att största möjliga hänsyn ska tas så att renarna inte störs. Planerade åtgärder kommer inte att påtagligt försvåra näringens bedrivande